

Nr 84.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1930 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ändringar i lagstiftning rörande tillverkning av och handel med margarin.

(2:a avd.)

Utskottet har till behandling i ett sammanhang upptagit följande inom riksdagen väckta, till utskottet remitterade motioner, nämligen:

1) nr 166 i första kammaren av herr *Nilsson, Petrus, m. fl.*, likalydande med nr 276 i andra kammaren av herr *Olsson* i Kullenbergstorp *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag angående lagstiftning till förhindrande av saluhållande eller tillverkning av margarin eller produkter därav, vari smör, mjölk eller grädde ingå; samt

2) nr 10 i andra kammaren av herr *Olsson* i Ramsta, vari hemställts, att riksdagen ville besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes snarast möjligt låta i Kungl. Maj:ts nådiga förordning, nr 59, den 13 oktober år 1905, med däri under åren 1909 och 1921 vidtagna ändringar, införa sådana bestämmelser, att tillverkare och försäljare av margarin, som uppgives vara smörblandat, åläggas att å varje förpackning av sådant margarin tydligt angiva, å såväl låda som varje paket, till vilken procent natursmör ingår.

Utskottet har i vederbörlig ordning införskaffat yttranden över motionerna I:166 och II:276 av kommerskollegium och lantbruksstyrelsen samt över motionen II:10 av kommerskollegium. Dessa yttranden hava såsom bilaga fogats vid detta utlåtande (se bil.).

Såsom framgår av förenämnda yttranden har frågan om margarinlagstiftningen i sin helhet varit föremål för en utredning av lantbruksstyrelsen, som till Kungl. Maj:t (i jordbruksdepartementet) ingivit ett den 14 juli 1928 dagtecknat förslag till nya författningsbestämmelser angående kontroll å tillverkning av samt handel med margarin och därmed jämförliga produkter. Över detta förslag avgav kommerskollegium efter vederbörlig remiss utlåtande den 24 februari 1930. Ärendet befinner sig för närvarande under Kungl. Maj:ts prövning.

*Frågan om
ny margarin-
lagstiftning.*

Utskottet.

Vad först beträffar motionerna I:166 och II:276 synes på sätt kommerskollegium framhållit en missuppfattning råda hos motionärerna rörande innebörden av bestämmelserna i § 2 av förordningen den 13 oktober 1905 angående kontroll å tillverkningen av margarin m. m. Hinder möter nämligen ej för mejeri att företaga blandning av smör och margarin, blott detta icke sker i de lokaler där smörtillverkningen bedrives, och enligt uppgift skulle även i praktiken förekommit fall, då mejeri upptagit tillverkning av smörblandat margarin. I detta hänseende får utskottet vidare framhålla, att stadgandena å förevarande område givetvis tillkommit för att i såväl konsumenternas som smörproducenternas intresse hindra förfalskning av smör. Med hänsyn till dessa omständigheter torde icke med fog kunna påstås, att dessa bestämmelser innebära någon orättvisa gentemot jordbrukets intressen. Såsom framgår av myndigheternas yttranden har emellertid frågan om margarinets ställning till smöret i vissa andra avseenden varit föremål för olika behandling i olika länder. Sålunda är i vissa länder, bland annat Danmark, förbjudet att blanda smör i margarin, som därför icke får innehålla mer än högst 3 procent smörfett, det vill säga den mängd, som vid tillverkningen, vilken endast kan ske i mjölk, inblandas i varan. I likhet med myndigheterna finner även utskottet, att alltför stora svårigheter torde resa sig mot att numera för Sveriges del omlägga lagstiftningen i dylik riktning. Motionärernas förslag går emellertid ännu längre; dess genomförande skulle nämligen innebära förbud mot tillverkning eller försäljning av margarin eller produkter därav, alltså jämväl margarinost och margaringrädde, vari icke blott smör och grädde utan även mjölk ingår. Ett sådant förbud torde — såsom lantbruksstyrelsen framhållit — vara liktydigt med förbud mot varje tillverkning och försäljning av dessa slags varor, enär, såsom nyss antytts, mjölk lärer vara en nödvändig ingrediens för framställandet av dylika varor. Att en sådan väg icke är framkomlig, synes utskottet i varje fall vara uppenbart. Utskottet kan för den skull icke tillstyrka motionerna I:166 och II:276.

Vidkommande motionen II:10 har det syntts utskottet vara en i princip tilltalande tanke, att tillverkare och försäljare av smörblandat margarin skulle vara skyldig uppgiva till vilken procent natursmör inginge i varan. Kommerskollegium har emellertid mot detta förslag invänt, att en allmän skyldighet att deklarerera procenthalten natursmör lätt skulle leda till den mindre önskvärda konsekvensen, att smörblandat margarin av konsumenterna bedömdes och värdesattes huvudsakligen med hänsyn till sagda halt. I själva verket vore emellertid, enligt vad kollegiet uppgiver, kvaliteten i ännu högre grad beroende på egenskaperna hos i blandningen ingående smör och margarin, varför en smörfattigare blandning kunde vara vida bättre än en blandning med högre halt natursmör. Den bästa lösningen vore därför enligt kollegiets mening att föreskriva, att av den i varan ingående fettmängden en viss

minsta halt skulle utgöras av smörfett, för att varan skulle få salubjudas som smörblandat margarin. Enligt vad utskottet inhämtat innehåller den av lantbruksstyrelsen föreslagna nya margarinförordningen en bestämmelse av dylik innebörd; den minsta smörhalten har där satts till 18 procent. Med hänsyn härtill och då denna fråga alltså redan är föremål för Kungl. Maj:ts prövning, har utskottet icke ansett sig böra taga ståndpunkt till motionärens förevarande förslag.

Utskottet anser sig emellertid böra framhålla önskvärdheten av att frågan om ny margarinlagstiftning så snart ske kan bringas till lösning.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

- 1) att motionerna I:166 och II:276 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd; samt
- 2) att motionen II:10 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 20 maj 1930.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm*, *Elof B. Andersson*, *Linders*, *Gabrielsson*, *Carl E. Eriksson*, *von Stockenström*, *Granath* samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Sköld*, *Uddenberg*, *Svensson* i Grönvik, *Weibull* och *Pehrsson* i Bramstorp.

Reservation

av herrar *Svensson* i Grönvik och *Pehrsson* i Bramstorp, som anført:

Det torde icke kunna förnekas, att avsättningen av smör inom landet i hög grad påverkas av de möjligheter att i propaganda- och reklamsyfte framställa margarinet såsom i viss mån likvärdigt med naturligt smör, vilka föreligga enligt nu gällande näringslagstiftning. Därvid är det av stor betydelse, att okontrollerade s. k. smörblandningar få utsläppas i marknaden, då härigenom samt på grund av den reklamverksamhet, vartill blandningen ger möjlighet, en konkurrens med smörförsäljningen åstadkommes, som knappast kan betraktas som fullt lojal.

Såsom framgår av utskottets utlåtande råder i vissa länder, bland andra Danmark, förbud att blanda smör i margarin. I lag den 1 april 1925 om »Tilvirkning og Forhandling af Margarine m. m.» (Lovtidende for Kongeriget Danmark) stadgas bland annat:

»Det er forbudt at tilvirke, indføre, udføre, forhandle eller fordele Margarine, hvis Indhold af Smörfedt overstiger 3 pCt. Der maa ikke tilføres Margarine, der tilvirkes her i Landet, Smörfedt paa anden Maade end ved, at de til Margarinens Fremstilling anvendte Raastoffer kærnes i (emulgeres med) eller paa anden Maade iblandes Mælk eller Fløde. Det er forbudt at omælte fra Udlandet indført Margarine med Tilsætning af Smör, Fløde eller Mælk.»

I en annan paragraf av samma lag förbjudes all slags reklam för margarin genom användande av orden mjölk, grädde, smör, mejeri eller andra från mejerirörelse eller lantbruk hämtade beteckningar.

Vi kunna icke finna den omständigheten avgörande, att i vårt land under lång tid ett tillverkningssätt och en propagandaverksamhet beträffande margarinet tillätits, som i längden måste lända smörproducenterna till avsevärd skada, utan anse att lagstiftningsåtgärder på området nu böra vidtagas. Margarinkonsumtionen har stigit synnerligen kraftigt under de senaste åren (från 7.1 kilogram per individ 1926 till 9.5 kilogram 1929, enligt statskonsulenten Carlbergs beräkning) och orsaken härtill torde i främsta rummet vara att tillskriva den alltmer skärpta propagandaverksamheten, som huvudsakligen gått ut på att, delvis genom förvillande beteckningar, framhålla margarinets förmenta likvärdighet med det naturliga smöret.

Genom ett blandningsförbud av den art, som åsyftats i motionerna I: 166 och II: 276, vilket dock torde böra begränsas till samma omfattning som det i Danmark gällande blandningsförbudet, skulle berörda för smörproducenterna skadliga reklamverksamhet omöjliggöras.

Vi ha alltså ansett, att utskottet bort hemställa,

1) att riksdagen med anledning av motionerna I: 166 och II: 276 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla om utredning i vad mån tillverkning och salu hållande av margarin, vari mjölk eller produkter därav ingår, må tillåtas samt de förslag till lagstiftning i ämnet, som därav kunna föranledas;

2) att motionen II: 10 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Bilaga.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Genom remiss den 7 februari 1930 har Kungl. Maj:t anbefallt kommerskollegium att avgiva och till riksdagens jordbruksutskott senast den 10 mars 1930 överlämna yttrande över inom riksdagen väckta likalydande motioner under nr 166 i första och nr 276 i andra kammaren om förbud mot tillverkning eller saluhållande av smörblandad margarin m. m.

Med anledning härav får kommerskollegium, som införskaffat bilagda yttranden från Sveriges kemiska industrikontor och från Stockholms handelskammare, handelskammaren i Göteborg, Skånes handelskammare samt Östergötlands och Södermanlands handelskammare, i ärendet anföra följande.

Motionärerna giva uttryck åt den uppfattningen, att margarinet enligt gällande lagstiftning ej finge inblandas i smör, under det att inblandning av smör i margarin vore tillåten. Häri se de en orättvisa mot jordbrukets intressen: mejerierna skulle eljest genom inblandning av margarin kunna framställa en billig smörtyp och konkurrera med margarinfabrikerne, som nu genom inblandning gäve sina produkter sken av att vara av samma art som naturligt smör. Enligt motionärernas mening vore mejerierna härigenom försatta i ett sämre läge än margarinfabrikerne och konkurrensen hade genom rådande olika bestämmelser om inblandning fått ett illojalt drag, som förstärktes genom möjligheten att för margarin använda handelsbenämningar, som hänvisade på förekomsten av grädde eller smör i varan.

Motionerna utmynna i förslag till skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om utredning och förslag angående lagstiftning till förhindrande av saluhållande eller tillverkning av margarin eller produkter därav, vari smör, mjölk eller grädde ingå.

Kommerskollegium får till en början erinra därom, att frågan om margarinlagstiftningen i sin helhet varit föremål för en utredning av lantbruksstyrelsen, som till Kungl. Maj:t (i jordbruksdepartementet) ingivit ett den 14 juli 1928 dagtecknat förslag till nya författningsbestämmelser angående kontroll å tillverkning av samt handel med margarin och därmed jämförliga produkter. Över detta förslag avgav kollegium efter vederbörlig remiss utlåtande den 24 februari 1930. Detta utlåtande grundade sig bland annat på inhämtade yttranden från ett flertal i saken intresserade näringskorporationer inom handels och industriens område, och får kollegium beträffande sin allmänna inställning till margarinlagstiftningens problem hänvisa till lantbruksstyrelsens förenämnda utredning samt åberopa sitt utlåtande däröver.

Vidkommande de speciella frågor, motionerna beröra, synes det otvivelaktigt, att en viss missuppfattning rått hos förslagsställarna rörande innebörden av bestämmelserna i § 2 av förordningen den 13 oktober 1905 angående kontroll å tillverkningen av margarin m. m. Såsom av ke-

miska industrikontoret och flera handelskammare förklarats, torde hinder icke möta för ett mejeri att företaga blandning av smör och margarin, blott operationen icke sker i mejerilokalen; det anföres även, att i praktiken förekommit fall, då mejeri upptagit tillverkning av smörblandad margarin. Härutinnan är i sak någon ändring icke påtänkt i förslaget till ny margarinförordning.

Emellertid har av flera skäl ansetts lämpligt att i författningen uttryckligen angiva, att inblandning av smör i margarin skall anses som margarintillverkning och vara underkastad samma bestämmelser som denna.

Det torde nämligen alltjämt böra betecknas som ett viktigt intresse både för den konsumerande allmänheten och smörproducenterna, att en skarp gräns uppdrages och vidmakthålles mellan tillverkning av smör och margarin.

Att det äkta natursmöret är den högre uppskattade och mera efter sökta varan framgår omedelbart av det väsentligt högre pris det betingar på marknaden. Dess värde bör givetvis icke utsättas för risken att i den allmänna uppfattningen förringas genom att möjlighet öppnas för produktionens sammanförande med margarintillverkning.

Å andra sidan torde följande böra beaktas. Vid den kraftiga höjning den allmänna levnadsstandarden undergått i vårt land under det senaste halvseket har margarinet varit medlet att till relativt billigt pris tillgodose en betydande del av fettförsörjningen. Tillverkningen av margarin är numera ungefär lika stor som smörproduktionen. Under det att den förra så gott som uteslutande konsumeras inom landet, exporteras en väsentlig del av den senare. I starkt avrundade tal tendera de inhemska förbrukningssiffrorna för margarin och mejerismör — såvitt dessa kunna härledas ur uppgifterna i den officiella statistiken rörande tillverkning, export och import — mot förhållandet 2 : 1, det vill säga det konstgjorda smöret representerar bortåt $\frac{2}{3}$ av den totala smörkonsumtionen. Margarin fyller alltså en synnerligen viktig plats i livsmedelskonsumtionen. Den svenska margarinindustrin har, icke minst på grund av den höga kvalitet den lyckats bibringa sina varor, förebyggt eller onödiggjort en stor och dyrbar smörimport.

Vid sådant förhållande lärer margarinet icke böra betraktas såsom en illojal konkurrent till det inom Sverige producerade natursmöret, icke ens då margarin av hänsyn till konsumenternas smakriktning salubjudes i blandning med smör, mjölk eller grädde. Fastmer synes man enligt kollegii mening böra anse de båda huvudslagen av matfett, smör och margarin, såsom lika berättigade till hänsyn från det allmännas sida i lagstiftningsväg.

Redan av dessa mera allmänna grunder torde ett förbud mot att som hittills låta smör, mjölk eller grädde ingå i margarin framstå såsom ägnat att på ett oberättigat sätt rubba förhållandet mellan jordbruksproduktionen och margarinindustrin.

Såsom vinst för jordbruket vänta förslagsställarna givetvis en ökning av konsumtionen av natursmör, sannolikt även ett minskat pristryck från smörblandad margarin.

Av de inkomna yttrandena framgår emellertid, att jordbruket omedelbart måste vidkännas vissa icke obetydliga förluster genom mistning av de leveranser av smör, grädde och särskilt skummjölk, som hittills mottagits och upparbetas av margarinfabrikerna. Vidare har framhållits

sannolikheten av att ett förbud mot smörblandad margarin skulle för-
anleda ökad framställning och import av billigt sekunda smör, alltså en
utveckling inom smörhanteringen, som hittills ansetts böra på allt sätt
motarbetas. Slutligen förväntar man, att förbudet komme att kringgås
genom blandning i hemmen av smör och margarin.

Kollegium vill tillägga, att även andra konsekvenser av ett dylikt för-
bud kunna tänkas. Genom en uppdriven raffineringsteknik och i övrigt
fulländade fabrikationsmetoder torde inblandning av smör eller grädde
redan nu kunna undvaras för framställning av ett förstklassigt, konst-
gjort smör. Kärningen i skummjolk uppgives något svårare att komma
ifrån, men även på denna punkt kan man knappast förvänta avgörande
hinder, då den moderna fettkemien säkerligen icke uttömt sina resurser.
Resultatet bleve sannolikt, att de konsumenter, som hittills föredragit
smörblandad margarin eller gräddmargarin, helt överginge till ren mar-
garin, vilket skulle lämna margarinindustrien med obesurna marknads-
möjligheter, under det att jordbruket finge bära förlusterna av uteblivna
råvaruleveranser.

Till förestående torde böra tilläggas, att i den mån motionerna rikta
sig mot användningen å margarin av handelsbenämningar, som påtag-
ligt erinra om »smör», »mjölk» eller »grädde», detta förhållande varit
föremål för en ganska ingående behandling av lantbruksstyrelsen och
kommerskollegium samt föranlett vissa preciserade förslag till reglering,
varom må hänvisas till handlingarna i den inledningsvis åberopade ut-
redningen angående margarinlagstiftningen och särskilt till vad under
§ 9 i förslaget till ny margarinförordning sagts.

På grund av vad sålunda anförts får kommerskollegium för sin del
hemställa, att de remitterade motionerna icke måtte vinna bifall.

I detta ärendes behandling hava deltagit generaldirektören Fryxell
samt kommerserådet Sohlman, föredragande, och t. f. kommerserådet
Lindby.

Stockholm den 8 mars 1930.

K. A. FRYXELL.

RAGNAR SOHLMAN.

G. Holmberger.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Kungl. lantbruksstyrelsen har anbefallts att avgiva yttrande över de
inom riksdagen väckta, till eder hänvisade, likalydande motionerna I:166
och II:276 rörande lagstiftning till förhindrande av tillverkning eller
saluhållande av margarin eller produkter därav, vari smör, mjölk eller
grädde ingå.

Med anledning härav får lantbruksstyrelsen anföra följande.

Motionärerna åberopa den skillnad, som ur lagstiftningssynpunkt före-
låge mellan mejeri och margarinfabrik, i det att mejerierna icke finge

tillverka eller ens förvara margarin inom sina lokaler, medan margarinfabrikerna icke ålagts motsvarande restriktioner utan vore oförhindrade att inblanda t. ex. smör i margarin. Då mejerierna av helt naturliga skäl icke kunde upptaga tävlan med margarinfabrikerna i prishänseende, måste kvaliteten helt vara avgörande; och förmena motionärerna, att under sådana förhållanden konkurrensen genom rådande bestämmelser om inblandning finge ett illojalt drag, då mejerierna försattes i sämre läge än margarinfabrikanterna.

Bestämmelserna ifråga om margarintillverkning i mejerier hava givetvis tillkommit i syfte att hindra förfalskning av smör genom inblandning av margarin i smör och avse således att i jordbrukets intresse utgöra en borgen för, att den verkligt goda mejerivaran icke utsättes för konkurrens med vara, som uppgives såsom mejeriprodukt, men är en uppblandning eller en förfalskning av mejerivara.

Helt annorlunda förhåller det sig med margarinet. Här föreligger en bestämmelse, att margarin skall säljas under viss beteckning och med på visst sätt märkt emballage, men något förbud förefinnes icke för inblandning av smör i margarin. Dylik inblandning kan icke anses såsom en förfalskning av margarinet och knappast enligt lantbruksstyrelsens förmenande betecknas såsom illojal konkurrens, under förutsättning likväl att vid margarinets försäljning noga angives, att fråga är om margarin, vari smör i viss utsträckning inblandats.

Frågan om margarinets ställning till smöret har varit föremål för olika behandling i olika länder. I vissa länder, bland annat Danmark, är det förbjudet att blanda smör i margarin, som därför icke får innehålla mer än högst 3 procent smörfett, det vill säga den mängd, som vid tillverkningen, som endast kan ske i mjölk, inmänges i varan.

Sverige har av ålder intagit en annan ståndpunkt i frågan. På grund därav har här utvecklats en betydande margarinindustri. Om lantbruksstyrelsen också kanske skulle ansett det önskvärt, att man av hänsyn till den svenska mejerinäringens intressen intagit samma ställning till frågan som i Danmark m. fl. länder, finner styrelsen sig knappast numera med hänsyn till den ställning med smör uppblandad margarin sedan länge kommit att intaga i den allmänna hushållningen, jämväl på landsbygden, kunna ifrågasätta en systemförändring med alla dess konsekvenser. Enligt lantbruksstyrelsens förmenande måste frågan i Sverige regleras genom noggranna bestämmelser i syfte att dels fastställa hur mycket smör, som skall tillsättas margarin, för att varan skall få uppgivas såsom smörblandad margarin, dels ock hindra att i benämningar å margarin ordet smör eller annat på mejerihanteringen syftande uttryck kommer till användning i annan form än sammanställning av orden smörblandad margarin.

Lantbruksstyrelsen har redan länge beaktat frågan och uti härvid i avskrift fogad skrivelse den 14 juli 1928 till Kungl. Maj:t hemställt om utfärdande av nya bestämmelser angående kontroll å tillverkning, import och export av samt handel med margarin, margaringrädde, margarinost och konstister, i vilken framställning styrelsen tagit hänsyn till dessa förhållanden.

Omförmälda framställning föranleddes dels av nu förevarande fråga, dels ock av nödvändigheten av att den inhemska tillverkningen av konstgjord grädde komme under sådan kontroll och reglering, att en orimlig och fullständigt illojal konkurrens med naturgrädde därigenom hindrades.

Motionärerna hemställa nu om åvägabringande av bestämmelser, som innebära förbud mot tillverkning eller försäljning av margarin eller produkter därav, således jämväl margarinost och margaringrädde, vari smör, mjölk eller grädde ingå. Ett sådant förbud torde emellertid vara liktydigt med förbud mot varje tillverkning och försäljning av dessa slags varor, då, såvitt lantbruksstyrelsen har sig bekant, mjölk är en nödvändig ingrediens för själva tillverkningen av dylika varor.

Stockholm den 6 mars 1930.

ERIK INSULANDER.

GEORG von ZWEIGBERGK.

Till riksdagens jordbruksutskott.

Genom remiss den 7 februari 1930 har Kungl. Maj:t anbefallt kommerskollegium att avgiva och till riksdagens jordbruksutskott senast den 10 mars 1930 överlämna yttrande över en inom riksdagen väckt motion under nr 10 i andra kammaren, med förslag att å margarin, som uppgives vara smörblandad, måtte tydligt angivas till vilken procent natursmör ingår.

Med anledning härav får kommerskollegium, som införskaffat bilagda yttranden från Sveriges kemiska industrikontor och från Stockholms handelskammare, handelskammaren i Göteborg, Skånes handelskammare samt Östergötlands och Södermanlands handelskammare, i ärendet anföra följande.

Motionären utgår från antagandet, att den konsumerande allmänheten, då margarinfabrikanterna vanligen ej uppgiva till vilken procent natursmör ingår i smörblandad margarin, saknar möjlighet att kontrollera sistnämnda varas prissättning, samt att det även ur jordbrukssynpunkt är ett stort intresse att få reda på denna procentsats. Han anser, att det för tillverkarna och försäljarna av margarin icke behöver innebära svårigheter att uppgiva procenten natursmör i smörblandningen.

Motionen åsyftar skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om sådana bestämmelser, att tillverkare och försäljare av margarin, som uppgives smörblandad, åläggas att å varje förpackning av sådan margarin tydligt angiva, å såväl låda som varje paket, till vilken procent natursmör ingår.

Kollegium får med anledning härav erinra därom, att frågan om margarinlagstiftningen i sin helhet varit föremål för en utredning av lantbruksstyrelsen, som till Kungl. Maj:t i jordbruksdepartementet ingivit ett den 14 juli 1928 dagtecknat förslag till nya författningsbestämmelser angående kontroll å tillverkning av samt handel med margarin och därmed jämförliga produkter. Över detta förslag avgav kommerskollegium efter vederbörlig remiss utlåtande den 24 februari 1930. I detta utlåtande har kollegium angivit sin allmänna inställning till margarinlagstiftningens problem, och får kollegium härutinnan hänvisa till lant-

bruksstyrelsens förenämnda utredning samt åberopa sitt utlåtande där-
över.

Vidkommande särskilt det i motionen berörda önskemålet, att smör-
blandad margarins halt av natursmör måtte å förpackningen deklareraras
till allmänhetens upplysning, sammanhänger denna fråga med innehållet
i § 9 av lantbruksstyrelsens förslag till ny margarinförordning.

Att föreskriva en allmän skyldighet att deklarerera procenthalten natur-
smör, skulle, såsom i några av de inkomna yttrandena över föreliggande
motion framhållits, lätt leda till den mindre önskvärda konsekvensen, att
smörblandad margarin av konsumenterna bedömdes och värdesattes hu-
vudsakligen med hänsyn till sagda halt. I själva verket är dock kvali-
teten i ännu högre grad beroende på egenskaperna hos i blandningen in-
gående smör och margarin, varför en smörfattigare blandning kan vara
vida bättre än en blandning med högre halt natursmör.

Därtill kommer svårigheten att genom analys med erforderlig grad av
noggrannhet kontrollera uppgiven smörhalt.

Den bästa lösningen är enligt kollegii förmenande att på denna punkt
i margarinförordningen föreskriva, att av den i varan ingående fett-
mängden en minsta halt, förslagsvis 17 procent, skall utgöras av smör-
fett, för att varan må få salubjudas och försäljas som smörblandad mar-
garin. Längre torde man för närvarande icke böra gå i reglering av
hithörande förhållanden på lagstiftningens väg.

På grund av det anförda hemställer kommerskollegium, att motionen
icke måtte vinna bifall.

I detta ärendes behandling hava deltagit generaldirektören Fryxell
samt kommerserådet Sohlman, föredragande, och t. f. kommerserådet
Lindby.

Stockholm den 8 mars 1930.

K. A. FRYXELL.

RAGNAR SOHLMAN.

G. Holmberger.